

Arviointikertomus 2024

Siilinjärven kunta

Tarkastuslautakunta 12.5.2025 § 45
Kunnanvaltuusto 26.5.2025 § xx



Sisällys

1. Tarkastuslautakunta.....	3
2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi	5
2.1 Strategiset tavoitteet.....	5
2.2 Talousarvion toteutuminen	9
2.3 Kuntakonserni.....	10
3. palvelualueet.....	13
3.1 Elinvoima- ja yhteiset palvelut	13
3.2 Sivistyspalvelut	14
3.3 Tekniset palvelut	20
3.4 Yhteiset palvelut	21
4. Investoinnit.....	24
5. Eriytetyt tilinpäätökset	25
5.1 Toimitilojen ylläpito, laskennallisesti eriytetty taseyksikkö	25
6. Muut havainnot	27
7. Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle	28

1. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n mukaisesti suorittaa arviointi siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnin lähtökohtana on valtuuston tilikaudelle asettamat sitovat tavoitteet ja kunnanhallituksen selvitys niiden toteutumisesta. Arviointiin sisältyy myös kannanotto kunnan toiminnan tuloksellisuudesta.

Tarkastuslautakunta arvioi kunnan toimintaa kuntalaisen ja veronmaksajan näkökulmasta. Tarkastuslautakunta voi myös tehdä itsenäisiä tarkastuksia valitsemistaan kohteista.

Tarkastuslautakunnan toimintaa säätelee kuntalain lisäksi kunnan hallintosääntö. Tarkastuslautakunta valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan esityksen valtuustolle. Tilintarkastajan tehtävät luetellaan kuntalain 123 §:ssä.

Tilintarkastuksen Siilinjärven kunnassa on hoitanut valtuuston valitsemana tilintarkastajana KPMG Oy Ab. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Katri Hokkanen.

Taulukko 1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2024.

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Puheenjohtaja Tarja Laatikainen	Toni Juvonen
Varapuheenjohtaja Simo Lyytinen	Kalle Savolainen
Jäsen Veijo Aallosvirta	Pirjo Niemitz
Jäsen Mika Oksman	Matti Gröhn
Jäsen Liisa Väätäinen	Kirsi Demirhan

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Kunnan ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat. Niiden toiminta on kunnan muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta.

Lautakunnan esittelijänä on toiminut puheenjohtaja ja sihteerinä ajalla 1.1.-31.10.2024 hallintoasiantuntija Anni Savolainen ja ajalla 1.11.-31.12.2024 tiedonhallinta-asiantuntija Jonne Karna.

Esteellisyydet

Hallintolain pykälissä 27, 28 ja 29 määrittellään keskeiset perusteet esteellisyyden arvioinnissa. Lähtökohtaisesti henkilöt itse arvioivat omaa esteellisyyttään. Arviointikertomuksen laadinnassa ei ole todettu tarkastuslautakunnan jäsenillä esteellisyyksiä.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Kunnanhallituksen on esitettävä toimintakertomuksessa selvitys valtuuston asettamien **toiminnallisten** ja **taloudellisten** tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja toteutumiin, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen.

Lautakunnan jäsenet ovat seuranneet kunnan toimielinten päätöksentekoa pöytäkirjojen avulla ja tehneet havaintoja kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Lautakunnan jäsenet ovat seuranneet työnjakonsa mukaisesti lautakuntien ja palvelualueiden toimintaa. Lautakunta on kuullut tehtäväalueiden vastuuviranhaltijoita. Tarkastuslautakunta on painottanut arvioinnissaan viran- ja toimenhaltijoiden kuulemisia.

Tarkastuslautakunnalla oli vuoden aikana 11 kokousta. Kokouksissa oli viranhaltijoiden sekä henkilöstön edustajien kuulemisia yhteensä 24 kpl.

Taulukko 2. Tarkastuslautakunnan kokoukset ja kustannukset sisältäen lakisääteisen tilintarkastuksen.

Tarkastuslautakunta	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kokousten lukumäärä	13	13	11	13	13	11	11
Kustannukset (€)	66 941	66 935	63 839	66 584	69 770	71 200	69 051

Tarkastuslautakunnalle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Tarkastuslautakunta katsoo, että sille on varattava tällä valtuustokaudella kuntalain mukaisesti riittävät resurssit lakisääteisen arviointitoiminnan varmistamiseksi.

Arviointikertomus vuodelta 2023 käsiteltiin kunnanvaltuuston kokouksessa 10.6.2024 § 17. Kunnanvaltuusto merkitsi arviointikertomuksen tiedoksi ja lähetti sen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.

Tarkastuslautakunta sai 23.9.2024 § 61 kunnanvaltuuston kokouksessa pyydetty kunnanhallituksen selvitykset vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin. Tarkastuslautakunta toteaa, että toimihenkilöt ja lautakunnat ovat perehtyneet ja vastanneet havaintoihin.

Sidonnaisuusilmoitukset annettiin kunnanvaltuustolle tiedoksi 15.4.2024 § 8.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueet vuonna 2024

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueina vuonna 2024 olivat sivistys- ja tekniset palvelut. Muiden palvelualueiden osalta arvioinnit toteutuivat pääosin suunnitelman mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan itsearviointi ja selvitys vuoden 2024 työskentelystä

Lautakuntatyöskentely on onnistunut tavoitteissaan:

Kuntalain mukaiset tarkastuslautakunnan tehtävät on saatu hoidettua. Arviointisuunnitelman 2024 mukainen arviointitoiminta on pääosin toteutunut. Lautakunta on tutustunut paikan päällä Siilinkosken päiväkotiiin ja teknisen toimen tiloihin Oppipojantiellä. Arviointikertomuksen käsittely kunnanvaltuustossa on ennen tilinpäätöksen käsittelyä. Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta on esittänyt niitä havaintoja, jotka ovat arvioinnin yhteydessä nousseet esille ja joihin lautakunta on toivonut palvelualueiden kiinnittävän huomiota. Palvelualueet ovat vastanneet hyvin esitettyihin huomioihin ja suosituksiin.

Tarkastuslautakunta on osallistunut tarkastuslautakunnan toiminnan lakisääteisiin tehtäviin, kunnan toiminnan ja talouden ohjaamiseen ja valvontaan sekä arviointiin liittyvään koulutukseen.

Kehittämiskohteita:

Lautakuntatyön tehostamiseksi käytössä olevien teknisten laitteiden käytettävyyks tulee olla sellainen, että niiden käyttö on sujuvaa.

Valtuuston ja tarkastuslautakunnan yhteistyötä tulee edelleen lisätä ja kehittää. Palvelualueiden toiminnan arviointia varten lautakunta voisi paremmin tutustua niiden toimintaan paikan päällä.

2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi

2.1 Strategiset tavoitteet

Kuntastrategian 2022–2025 tavoitteet ovat *ketterä kehittäjä, hyvinvoiva arki ja elinvoimainen ympäristö*. Näistä kukin sisältää viisi päätavoitetta, joita kukin palvelualue toiminnassaan toteuttaa.

Strategian toiminta-ajatuksena on, että *”olemme olemassa kuntalaisia varten, hyvinvointia ja elinvoimaa kehittäen”*. Kunnan arvoina ovat vastuullisuus, avoimuus ja yhteisöllisyys.

Ketterä kehittäjä

Kuntastrategiasta johdetut *ketterän kehittäjän* viisi päätavoitetta ja niiden toteutuminen palvelualueittain:

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Toteutuminen 2024 kpl/tot.	Arvio
1.1 Sujuvaa arkea, asiointia ja palveluja	Kuntalaisilla on useita uusia osallistumisen tapoja	Asetettuja tavoitteita/toteutuminen Elinvoima ja yhteiset palvelut: 2 / 2	●
	Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 3/ 3 EL-Yht: 4 / 4 Konsernip: 5 / 5	●
1.2 Digitalisaation kehittäminen	Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/1 Konsernip: 1/1 Sivistys: 1 / 1 Tekniset: 2 / 2	●
	Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/1 Konsernip: 4 / 3	●
1.3 Toimivat yhteydet – sujuvuus tuo sykkivyyttä	Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 3/3 Konsernip: 1/1	●
1.4 Yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytysten vahvistaminen	Koulutettua työvoimaa on riittävästi	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 2/2	●
	Kunta osallistuu yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 2/2 Konsernip: 1/2	●
	Yhdistysten toimintaedellytysten ja kuntayhteistyön vahvistaminen	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1 / 1 Sivistys: 1 / 1	●

1.5 Kunta kehittää omaa tekemistä ketterästi	Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 3/3 Konsernip: 1/1 Sivistys: 4 / 4	●
	Tietotyöympäristö mahdollistaa hybridityöskentelyn	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 3/3	●
	Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämistoimintaa	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 2/2 Konsernip: 1/1	●



= tavoite saavutettu



= tavoite saavutettu osittain



= tavoitetta ei ole saavutettu

Hyvinvoiva arki

Kuntastrategiasta johdetut *hyvinvoiva arki* viisi päätavoitetta ja niiden toteutuminen palvelualueittain:

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Toteutuminen 2024 kpl/tot.	Arvio
2.1 Hyvän arjen turvaaminen vauvasta vaariin	Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 2/2 Tekniset: 1/1	●
	Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 3/3 EL-Yht: 2/2 Tekniset: 1/1	●
	Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 3/3	●
2.2 Mielen hyvinvoinnin edistäminen	Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden positiivisen mielenterveyden edistäminen	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/1	●
	Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen (kuntalaiset & kunnan työntekijät)	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 0/0 Konserip: 0/0 Sivistys: 1 / 1	●
	Kunnan työntekijöiden osaamisen vahvistaminen (mielenterveystaidot ja -johtaminen)	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 2/2	●
	Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 1/1	●

2.3. Terveyden ja turvallisuuden edistäminen	Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 2/2 Konsernip: 1/1	●
	Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 1/1 EL-Yht: 1/1 Sivistys: 1/1	●
	Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 2/2	●
2.4 Ennalta ehkäisyyn panostaminen	Yksilön ja perheiden voimavarojen tukeminen, hyvinvointia uhkaavien riskitekijöiden minimointi ja oikea-aikainen tukeminen	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 2/2 EL-Yht: 0/0	●
	Ennalta ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen	Asetettuja tavoitteita Sivistys: 1 / 1	●
2.5 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen on pysyvät rakenteet	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/1 Konsernip: 2/2	●
	Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	EL-Yht: 2/2 Konsernip: 1/1 Sivistys: 1/1	●

● = tavoite saavutettu ● = tavoite saavutettu osittain ● = tavoitetta ei ole saavutettu

Elinvoimainen ympäristö

Kuntastrategiasta johdetut *elinvoimainen ympäristö* viisi päätavoitetta ja niiden toteutuminen palvelualueittain:

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Toteutuminen 2024 kpl/tot.	Arvio
3.1 Kehitetään elinvoimaa ympäristöä kunnioittaen	Ilmasto- ja ympäristöohjelmien eteenpäin vieminen ja kirjattujen toimenpiteiden toteutuminen	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 0/0	
3.2 Laadukas kaavoitus ja ajankohtainen maankäyttöpolitiikka	Väestönkasvu	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 4/2 ja 2 ositt. Konsernip: 1/1 Tekniset: 2/2	●
	Työpaikkojen määrän kasvu	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/0	●
	Kaavapäätösten pitävyys	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/1	●

	Maankäyttöpoliittisen ohjelman ajankohtaisuus	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 1/1	●
3.3 Kestävä rakentaminen	Toimitilojen terveellisuuden edistäminen	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 1/1	●
	Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 1/1	●
3.4 Kiertotalouden edistäminen	Materiaalien kierrättäminen ja niiden hyötykäyttö	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 1/1	●
3.5 Sujuva ja turvallinen liikkuminen	Julkisen liikenteen käytön lisääminen	Asetettuja tavoitteita EL-Yht: 3/3 Tekniset: 1/1	●
	Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 1/1	●
	Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta	Asetettuja tavoitteita Tekniset: 1/1	●

● = tavoite saavutettu ● = tavoite saavutettu osittain ● = tavoitetta ei ole saavutettu

Yhteenveto

Kunta pääsi pääosin niihin toiminnallisiin ja strategisiin tavoitteisiin, mitä kunnanvaltuusto oli vuodelle 2024 määritellyt. Strategia on ohjannut vahvasti kunnan toimintaa kaikilla palvelualueilla. Kunnan taloudellinen tilanne on osittain vaikuttanut resursseihin eikä kaikkea suunniteltua ole voitu toteuttaa. Vuonna 2024 Siilinjärven kunnassa toteutettiin yhteistoimintaneuvottelut.

Kuntastrategian *ketterän kehittäjän* tavoitteet toteutuivat vuonna 2024 *tiedon läpinäkyvyyden edistämisen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa* -tavoitetta lukuun ottamatta, joka saavutettiin vain osittain.

Hyvinvoivan arjen tavoitteet toteutuivat vuonna 2024 kokonaisuudessaan. Hyvinvointi on osa kaikkien palvelualueiden toimintaa. Riskiarviossa on tosin tuotu esille kunnan ja hyvinvointialueen rajapinnoilla olevien toimintojen toteutuksessa ja tiedonvaihdoissa olevat ongelmat.

Elinvoimaisen ympäristön tavoitteista jäi vuonna 2024 toteutumatta väestönkasvulle asetetut tavoitteet osittain ja työpaikkojen määrän kasvun tavoitteet kokonaan. Kunnan houkuttelevuus ja positiivinen imago ovat kuitenkin edelleen hyvällä tasolla. Riskiarviossa on nostettu esille huoli raakamaan riittävydestä tulevaisuudessa kaavoituksen tarpeisiin. Ilmasto- ja ympäristöohjelman eteenpäin viemiselle ja kirjattujen toimenpiteiden toteutumiselle ei ole asetettu tavoitteita vuodelle 2024.

Kysymyksiä

Miten kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa voidaan jatkossa edistää?

Miksi ilmasto- ja ympäristöohjelmalle ei ole asetettu tavoitteita vuodelle 2024?

2.2 Talousarvion toteutuminen

Kunnanhallitus päätti 21.11.2023 uuden talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta vuosille 2024–2027. *"Tasapainottamisohjelman tulee sisältää toimenpiteet toiminnan tehostamiseksi, menojen tason alentamiseksi ja tulojen kasvattamiseksi. Myös vuotuiset investoinnit vuosina 2024–2027 on saatava kestäväille tasolle. Taloutta tasapainottavien toimenpiteiden kokonaisvaikutavuus on yhteensä noin 9 miljoonaa euroa vuosina 2024–2027."* Työn tavoitteena on talouden tasapaino vuonna 2027. Taloutta tasapainottavien toimenpiteiden tavoitteena on, että Siilinjärvi voi jatkossakin tuottaa asiakkailleen laadukkaita palveluja ja panostaa kunnan elinvoimaisuuteen.

Valtuusto päätti talousarviokokouksessaan 11.12.2023 muutosbudjetin laadinnasta vuodelle 2024. Tasapainotustyön ensimmäisessä vaiheessa valtuusto hyväksyi muutetun talousarvion 15.4.2024. Muutetussa talousarviossa kunnan tulos muodostui 0,9 M€ ylijäämäiseksi eli tulos vahvistui noin 2,5 M€ alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Taulukko 3. Talousarvion ja toteuman vertailu.

1000 €	Talousarvio	Muutos- talousarvio	Toteuma	Toteuma %
Toimintatuotot	28 743	29 202	29 535	1,1
Valmistus omaan käyttöön	137	137	91	-33,6
Toimintakulut	-92 435	-91 345	-92 427	-1,2
Toimintakate	-63 555	-62 006	-62 801	-1,3
Verotulot	57 613	58 703	60 612	3,2
Valtionosuudet	11 764	11 470	11 559	0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-128	32	107	234
Vuosikate	5 694	8 198	9 477	15,6
Poistot ja arvonalentumiset	-7 256	-7 256	-7 813	-7,6
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos	-1 561	942	1 665	76,6
Tilinpäätössiirrot			0	
Tilikauden yli- tai alijäämä	-1 561	942	1 665	76,6

Yhteenveto

Vuoden 2024 tilinpäätös (1,665 M€) toteutui 0,722 M€ talousarviota vahvempana. Kertynyttä ylijäämää oli taseessa vuoden lopussa noin 4,916 M€. Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden osalta kunta pääsi osin niihin tavoitteisiin, mitä kunnanvaltuusto oli vuodelle 2024 määritellyt.

Toteutuneen tuloksen muodostumiseen verrattuna muutostalousarvioon vaikutti eniten verotulojen kasvu ja toimintakatteen maltillinen kasvu. Arvonalentumisina kirjattiin Ahmon koulun, kunnantalon, Päivärinteen päiväkodin ja kehitysvammaisten asuntola Päivänkierron tasearvoja. Tasearvoa näistä jäi edelleen poistettavaksi Ahmon kouluun.

2.3 Kuntakonserni

Siilinjärven kunnan konserniin kuului vuoden 2024 lopussa viisi tytäryhteisöä: Siilinjärven Pysäköinti Oy, Siilinjärven Uimala Oy:n alakonserni, Siilinjärven Kotipolku Oy:n alakonserni, Kiinteistö Oy Isoharja sekä Kiinteistö Oy Asematie 11:n pöytälaatikkoyhtiö, jonka osakeomistuksen arvo on nollattu jo 2018. Näiden kaikkien omistusosuus oli 100 %.

Kuntayhtymiä oli vuoden lopussa kaksi, Savon koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Savon liitto.

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Toteutuminen 2024	Arvio
Ketterä kehittäjä: Vetovoimainen ja elinvoimainen kunta	Konserniyhtiöiden toiminta tukee ja edistää asukkaiden ja yritysten määrän kasvua sekä Siilinjärveä arvostettuna asuinpaikkana ja yritysten toimintaympäristönä.	Tavoite toteutunut. Konserniyhtiöt ovat rakennuttaneet asuin- ja toimitiloja, jotka edistävät kunnan vetovoimaa. Keskipitkässä tarkastelussa työpaikat ovat lisääntyneet.	●
Konserniyhtiöiden hallituksen osaamisen kehittäminen	Strategisten tavoitteiden toteutuminen.	Raportointi toteutunut Tavoitteen mukaisesti. Henkilöriski ei ole toteutunut. Avainhenkilökrytoinneissa on onnistuttu	●
Tytäryhteisöjen raportointi toiminnasta konserniohjeistuksen mukaisesti	Peruskunnan raportointiryhti.		
Hyvinvoiva arki: Kuntalaisten ja Siilinjärven kunnan työntekijöiden hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden huomioiminen toiminnassa (kuten tilat ja palvelut)	Konserniyhtiöt huomioivat toiminnassaan ja sen kehittämisessä Siilinjärven kunnan hyvinvointikertomuksessa esitetyt hyvinvoinnin edistämisen painopistee ja tavoitteet	Tavoite toteutunut. Asuin- ja toimitiloissa huomioitu turvallisuusratkaisut	●
Elinvoimainen ympäristö: Yhtiöt noudattavat kunnan hyväksymiä ympäristönsuojelun ohjelmia ja suunnitelmia	Yhtiöt noudattavat ohjeita.	Tavoite toteutunut.	●



= tavoite saavutettu



= tavoite saavutettu osittain



= tavoitetta ei ole saavutettu

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnalle kuuluu konsernitasoinen arviointi. Siilinjärven kuntakonsernin tytäryhtiöiden toimintaa ohjaa käytännössä osakeyhtiölaki. Tämä vaikuttaa myös toiminnan ja tietojen saannin läpinäkyvyyteen. Kuntakonsernin tasoista arviointitoimintaa vaikeuttaa puutteellinen tiedon saaminen tytäryhteisöistä.

Talous

Konsernin tulos oli noin 0,195 M€ alijäämäinen. Omavaraisuusaste oli 29,1 %, mikä on edelleen heikko, kun sitä verrataan kuntien keskiarvolukuun (vuonna 2023 47 %). Vuosikate supistui 1,219 M€ edellisestä vuodesta. Konserniyhtiöistä vuosikate kääntyi negatiiviseksi Kotipolku Oy:llä (emo -0,145 M€) ja heikkeni edellisvuodesta myös Savon koulutuskuntayhtymässä. Kunta on antanut konserniyhteisöjen ja muiden puolesta takauksia yhteensä 43 M€ (vuonna 2023 33,0 M€).

Taulukko 4. Konsernin talouden tunnusluvut

Tunnusluku	2021	2022	2023	2024
Vuosikate, M€	13,6	10,2	9,8	11,0
Investoinnit, M€	17,6	16,7	20,5	18,0
Investointien tulorahoitus, %	78,1	61,5	49,2	63,6
Konsernitaseen loppusumma, M€	256,0	257,2	195,7	200,3
Omavaraisuus, %	27,4	26,1	30,0	29,1
Lainat ja vuokravastuut, M€	211,6	233,6	159,0	172,3
Kertynyt yli-/alijäämä, € per asukas	236	96	-33	-43
Lainamäärä, M€	155,3	153,3	119,9	127,2
Lainamäärä, € per asukas	7 294	7 218	5 632	5 983

Tytäryhtiöt

Siilinjärven Pysäköinti Oy

Tilikauden tulos oli tappiollinen 0,107 M€. Ylläpitotoiminta (kunnossapito, pysäköintijärjestelmä) on ulkoistettu, ja yhtiön henkilökunta koostuu vain 2 osa-aikaisesta työntekijästä.

Yhtiö on valtuuston strategisten tavoitteiden mukaisesti selvittänyt sähköautojen latausmahdollisuutta pysäköintihallissa. Kartoitustyö on tehty, toteutus riippuu kysynnästä. Sähköinen Moovy-pysäköintijärjestelmä on ollut käytössä vuonna 2024 alusta lukien.

Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus

Kiinteistöstä on tehty PTS, jonka pohjalta arvioidaan tulevien vuosien akuutit korjaustarpeet ja kustannukset. Merkittävin toimintaa koskeva asia oli kesällä 2024 toteutetun kiinteistön vuosi-huollon yhteydessä tehty ilmanvaihdon nuohous. Riskinä on, että rakenteet ja laitteet eivät kestä peruskorjaukseen saakka ilman isoja korjaus- ja uusimistöitä. Yhtiön merkittävä tapahtuma oli saada lisäinformaatiota kiinteistön tulevaisuuden vaihtoehtoista. Kiinteistöstä tehtiin Siilinjärven kunnan toimesta Rakennushistoriallinen selvitys sekä selvitettiin, onko rakennuksen purkaminen yksi vaihtoehto peruskorjauksen rinnalla. Peruskorjauksen suunnitelmista 30 % siirrettiin tulos-vaikutteiseksi. Saatiin verottajalta päätös oikaista kiinteistövero v. 2020–2024.

Siilinjärven Uimala Oy

Vuosi 2024 toteutui tavoitteiden ja suunnitelmien mukaan. Kesäkuussa toteutettiin kiinteistössä vuosi-huollon lisäksi ilmanvaihdon nuohous, jonka vuoksi Uimalan palvelut oli suljettuna koko kuukauden. Rakennuksen ja laitteiston tekniikassa ei tapahtunut yllättäviä muutoksia. Kiinteistön energiatehokkuutta ja esteettömyyttä on parannettu. Ympäristövastuu huomioidaan mm.

jätteiden kierrätyksessä, allasvesissä käytettävien kemikaalien turvallisessa käytössä sekä suihkuvesien lämmöntalteenotossa. Siilinjärven Uimala Oy:ssä oli vuonna 2024 12 työntekijää. Kiinteistöyhtiössä ei ole yhtään työntekijää.

Siilinjärven Kotipolku Oy

Yhtiö on myynyt vuonna 2024 neljä kohdetta (143 asuntoa) Sijoitusasunnot.com Group Oy:lle. Myyntituotoilla on maksettu pois myytyjen kiinteistöjen lainat ja rahoitetaan uusien kohteiden omarahoitusosuuksia. Vuorelantie 7 valmistui marraskuussa 2024 vapaarahoitteinen 60 asunnon kerrostalo. Vuokran määrän (€/m²/kk) jäi alle alueen markkinavuokran. Käyttöaste säilyi erinomaisella tasolla 98,5 %. Tavoitteena on pitää asukastyytyväisyys tasolla 80–90 %. Korkojen nousu on realisoitunut vuonna 2024 Siilinjärven Kotipolku Oy:n vapaarahoitteisissa kohteissa. Tämä heikensi tilikauden tulosta ja vaikuttaa lähivuosien tulospöytäkuviin. Henkilöstön määrä on seitsemän työntekijää. Kotipolku Oy:ssä aloitti uusi toimitusjohtaja vuonna 2024.

Uudishankkeissa noudatetaan Kuivaketju 10 -toimintamallia. Sähköiset allekirjoitukset asiakkaiden ja yhtiön sisäisten asiakirjojen osalta ovat käytössä. Vuoden 2024 lopussa siirryttiin vuokrauksessa käyttämään uutta Kodia-järjestelmää, jolla voitiin korvata neljä aikaisempaa tietojärjestelmää. Kiinteistöhuollossa käytössä Eners-ohjelma, jolla hoidetaan huoneistotarkastukset, kohteiden piirustusarkisto sekä huoltokirja.

Kiinteistö Oy Isoharja

Vuoden 2024 tilojen käyttöaste oli vanhassa osassa 95 % ja uudessa I1-rakennuksessa 78 %, yhteensä 94 %, kun tavoitetaso oli yli 92 %. Uuden I1-rakennuksen käyttöönottoilaisuus oli 29.2.2024.

Pakolliset korjaukset ja vuosihuollot on tehty. Osa suunnitelluista töistä on siirretty vuodelle 2025 johtuen tiukasta kassatilanteesta. Monitoimirakennus I1:n valmistuminen on tuonut merkittävää epävarmuutta talousarvioihin ja tavoiteltuihin taloudellisiin arvoihin. Vuosikate muodostui selvästi syksyllä 2023 arvioitua suuremmaksi. Rakennushankkeen kustannukset ovat ylittäneet ennakkoidun tason, mikä on johtanut poistojen arvioitua suurempaan kasvuun. Henkilöstön määrä oli kaksi työntekijää. Kiinteistö Oy Isoharjassa aloitti uusi toimitusjohtaja vuonna 2024.

Kysymyksiä

Kuinka Siilinjärven Kotipolku Oy:n lainat on korkosuojattu?

Millä perusteella Kotipolku Oy:n vuokratasoa on pidetty alle alueen markkinavuokran?

3. Palvelualueet

Tarkastuslautakunta on arvioinut tavoitteiden toteutumista siltä osin kuin se on mahdollista. Palvelualueiden valtuuston sitovat tavoitteet pääsääntöisesti toteutuivat.

Joukkoliikenteen osalta paikallisliikenteen matkustajamäärä kasvoi vuonna 2024 +11,1 % edelliseen vuoteen verrattuna linjamuutosten seurauksena. Uudet kustannustenjakoprosentit ovat kasvattaneet Siilinjärven liikennekustannuksia merkittävästi, kun vaikutusten tuli olla kustannusneutraalit. Toimintakuluissa joukkoliikenne ylitti talousarvion 0,230 M€ eli noin 37 %.

Siilinjärven keskityöttömyysaste oli maakunnan pienin ollen 8,4 %. Pohjois-Savossa työttömyys on keskimäärin 11,0 %. Työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 830 henkilöä, jossa nousua 83 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi kuudella henkilöllä, ollen keskimäärin 240. Myös alle 25-vuotiaiden työttömien määrä lisääntyi ollen keskimäärin 104 henkilöä.

Riskeistä ovat henkilöriskit realisoituneet erityisesti osaavan työvoiman saamisen sekä olemassa olevan henkilöstön pysyvyyden osalta. Rekrytointien viiveet ja poissaolojen sijaistamattomuudet näkyivät taloudessa henkilöstökulujen säästöinä, mutta kasvuna palveluiden ostoissa, kuten vuokratyövoiman käytössä.

Työturvallisuuskulttuurin kehittämiseen panostetaan myös jatkossa ja tavoitteena on 0 työtapahtumaa (214 poissaolopäivää). Sairauspoissaolot ovat olleet laskussa viimeiset kolme vuotta. Sairauspoissaolopäiviä oli koko organisaatiossa 11,4 pv/työntekijä. Asukasmäärä vuonna 2024 oli 21 268 henkilöä, jossa laskua 32 henkilöä.

Kassan riittävyys oli 31 päivää (vuonna 2023: 21 päivää). Kunnan lainakanta tilinpäätösvoiton lopussa oli 3 112 € asukasta kohden (vuonna 2023: 3 132 €).

3.1 Elinvoima- ja yhteiset palvelut

Elinvoima- ja yhteiset palvelut palvelualue on yksi neljästä palvelualueesta. Palvelualue tuottaa Elinvoimapalvelut ja koko kunnan Yhteiset palvelut. Elinvoimapalveluita ovat elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut, hyvinvoinnin edistäminen, maankäyttö, kaavoitus ja joukkoliikenne (oma sitovuustaso). Yhteisiä palveluita ovat hallinto- ja kehittämispalvelut, viestintä ja markkinointi, sisäinen tarkastus, talouspalvelut, ICT-palvelut, henkilöstöpalvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut.

Palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli 13,394 M€. Toimintakulut olivat 15,970 M€ ja toimintakate -2,576 M€.

Tarkastuslautakunnalle sitovaksi tavoitteeksi valtuuston asettamaa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista on valvottu ja ilmoitukset on saatettu valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuustiedot ovat julkisesti nähtävillä reaaliaikaisessa sidonnaisuusrekisterissä kunnan verkkosivuilla.

Ketterä kehittäjä

Kunta oli mukana TE-palvelu 2024 –uudistuksen suunnittelutyössä TE-palvelujen siirtämisessä kunnalle vuoden 2025 alkaen. Kunta on osallistunut aktiivisesti KaRa- ja MAL-yhteistyöhön. Yritysalueiden maankäyttöä edistettiin hyväksymällä Radantauksen asemakaava.

Hyvinvoiva arki

Kuntalaisten osallistumista tukevaa toimintakulttuuria edistettiin järjestämällä lasten vaalit presidentinvaalien yhteydessä sekä kuntalaisten kuuleminen osallisuusalueen kautta Pohjois-Savon hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksessa. Kuntalaisten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistettiin järjestämällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely kuntalaisille, pyytämällä vanhus- ja vammaisneuvostolta kolme kannanottoa/lausuntoa. Lisäksi esteettömyysraportti valmistui ja Kaikukortti otettiin käyttöön.

Elinvoimainen ympäristö

Maankäyttöpoliittinen ohjelma ohjaa kunnan maapolitiikkaa. Kaavoituksen osalta kunnassa on riittävä asemakaavavaranto asunto-, palvelu- ja yritysrakentamiselle. Etelä-Siilinjärvellä on tosin tavoitetta vähemmän kaavavarantoa kerrostalo- ja yritysrakennuspaikoille. Kaavoista ei tullut valituksia.

Valtuuston sitovana tavoitteena olevaa uusien työpaikkojen määrää 50 työpaikkaa/vuosi ei vuonna 2024 saavutettu.

3.2 Sivistyspalvelut

Opetuspalvelut

Opetuspalveluiden talousarvion toteuma oli -30,784 M€, mikä ylitti talousarvion (-30,403 M€) hieman. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan hyvin. Erityisesti lukion opiskelijamäärä on kasvanut, ja erityisopetuksen tarjontaa on pyritty vahvistamaan.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluiden toteuma oli -19,152 M€ (TA -18,924 M€). Palveluverkkoa tiivistettiin ja osallistumisaste nousi. Resurssien kohdentamiseen tarvitaan edelleen huomiota: yksityisen palvelutuotannon osuus oli 26.2 % ja kunnallisen osuus 73.8 %.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintakulut toteutuivat -0,923 M€ (TA -0,948 M€). Kurssitarjonta säilyi laajana, mutta osallistujamäärät hieman laskivat.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalveluiden taloudellinen toteuma oli -1,111 M€ (TA -1,150 M€). Lainaajamäärät pysyivät lähes ennallaan.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden talousarvio toteutui pääosin arvioidun mukaisesti, toteuma oli -1,661 M€ (TA -1,700 M€). Liikunta- ja hyvinvointineuvontaa on kehitetty yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Nuoriso- ja kulttuuripalveluiden toteuma oli -0,968 M€ (TA -1,113 M€). Osallistuminen nuorisotiloihin kasvoi ja toiminta oli aktiivista.

Yhteenveto

Sivistyspalveluiden kokonaisuus toteutui taloudellisesti 0,487 M€ yli talousarvion. Tavoitteista suurin osa saavutettiin hyvin.

Palvelualueiden toimintakatteiden toteutuminen talousarvioon verrattuna.

Tulosalue	TA 2024 1000 €	Toteuma 2024 1000 €	Arvio
Opetuspalvelut	-30 403	-30 784	●
Varhaiskasvatuspalvelut	-18 924	-19 152	●
Kansalaisopisto	-948	-923	●
Kirjasto	-1 150	-1 111	●
Liikuntapalvelut	-1 700	-1 661	●
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut	-1 079	-969	●
Sitovuustaso yhteensä	-54 900	-54 601	●

● = tavoite saavutettu ● = tavoite saavutettu osittain ● = tavoitetta ei ole saavutettu

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen 2024	Arvio
Ketterä kehittäjä				
1.1 Palveluverkko vastaa kuntalaisien tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Palveluverkon ajantasaisuuden seuranta ja vastaavuus tulevaisuuden tarpeisiin	Opetus- ja varhaiskasvatus palvelut	Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on supistettu yhdellä yksiköllä syksyllä 2024. Tulevaisuuden kouluverkon kehittämistarpeita tarkasteltu mm. kesäkuun valtuustoseminaarissa. Lisäksi on käynnistetty Kuopion seutukunnan yhteinen palveluverkkoselvitys.	● ●

	Palveluverkon saavutettavuus vähintään sama kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Asiakkaiden arviointikyselyissä keskiarvo vähintään 3, jos käytössä on 4 portainen asteikko. Vastaava taso, mikäli käytössä jokin muu asteikko		Palveluverkon saavutettavuutta kuvattu tulosalueiden osuuksissa. Palveluverkon saavutettavuus on hyvällä tasolla. Toteutuneissa kyselyissä tavoite saavutettu, ks. tarkemmin tulosalueiden kohdalta. Perusopetuksessa kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Vuonna 2024 ei ole tehty kyselyä.	 
1.2 Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Kehitetään vapaa-aikapalveluiden sähköisiä tilavarauksia, verkkomaksamista, avustajajärjestelmää	Vapaa-aikapalvelut	Sähköinen tilavaraus otettu käyttöön pickleball- ja tenniskentillä sekä skeittihallilla. Sähköistä avustajajärjestelmää kehitetty Siilinjärvi 100 avustushaussa 11/24.	
1.4 Yhdistysten toimintaedellytysten ja kuntayhteistyön vahvistaminen	Yhteistyön kehittäminen ja olemassa olevan toiminnan arviointi	Vapaa-aikapalvelut	Hyvinvointijaosto jakoi yhdistysavustuksia. Yhteistyön kehittämistä jatketaan ja laajennetaan eri toimijoiden kanssa.	
1.5 Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Opiskeluhuollon ja tuen kehittäminen, niin, että poissaolot vähenevät Lukiokoulutuksen vetovoimaisuus, opiskelijamäärää kääntyy pitkällä tähtäimellä kasvuun	Opetus- ja varhaiskasvatus palvelut	Opiskeluhuoltoa ja tukea on kehitetty kahden eri hankkeen puitteissa. Hankkeissa on mm. kehitetty varhaisen puuttumisen poissaolomalli, joka on jalkautettu koulujen käyttöön. Poissaolojen kokonaismäärä ei ole vielä kääntynyt laskuun. Lukiokoulutuksen vetovoimaisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota (perustyö kouluissa, opiskelijoiden osallisuus, markkinointi, yhteistyö perusopetuksen kanssa). Lukion opiskelijamäärä on kääntynyt kasvuun.	  

	Kirjastotoimen palvelutarjonnan ja valikoiman kokeilut	Kirjasto	Kirjastoon on hankittu uudenlaisia lainattavia esineitä asiakaskyselyn perusteella.	●
	Kansalaisopiston uudet toimintatavat/ Osaamisperusteisiä/ opintopisteytettyjä kursseja uusille aihealueille	Kansalaisopisto	Kansalaisopisto ei saanut hankerahaa osaamisperusteisuuden systemaattisen laajennustyöhön. Parin kieli- ja kuvataidekurssin lisäksi osaamisperusteisia kursseja oli syksyllä ensimmäistä kertaa myös kädentaidoissa kaksi. Lisäksi lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien muokkaus osaamisperusteiseksi aloitettiin syksyllä 2024. Tavoite on saada OPS valmiiksi kevään 2025 aikana.	●

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen 2024	Arvio
Hyvinvoiva arki				
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Tarvetta vastaava liikuntapaikkaverkosto ja lähiliikuntapaikkojen kehittäminen Monipuoliset ja kuntalaisten tarpeita vastaavat kirjastopalvelut Koulunuorisotyön (KNT) ja oppilaitosyhteistyön kehittäminen	Vapaa-aikapalvelut	Kehvon koulun lähiliikuntapaikka ja Suininlahden miniareena valmistuneet. Ahmon tekonurmi uusittu, valaistus uusitaan talvella 2025. Vuorelan kirjastotilaa muokattu ja uudistettu. Asiakaskyselyn perusteella jatketaan tilan ja toimintojen kehittämistä. Koulunuorisotyötä jatketaan kesällä päättyneen KNT-hankkeen jälkeen. Oppilaitosnuorisotyötä ja monialaista yhteistyötä kehittävä Wörtti-hanke käynnistyi 04/24	● ● ●

2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Uudet toimintatavat vastata lasten/nuorten/perheiden kasvaneeseen tuen tarpeeseen (esim. Vaka-sosionomit) Nykyisen oppimiskäsityksen mukaiset oppimisympäristöt kaikissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla. Oppilaat saavat varhaista ja riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä	Opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut	Vaka-sosionomit (nimikkeellä perheohjaajat) ovat työskennelleet vuoden aikana 70 perheen kanssa. Siilinkosken päiväkodin valmistuminen ja sen kalustaminen. Uusien koulujen kalustamisen suunnittelu. Perusopetuksen kouluissa ja lukiossa kehitetty uusia tuen malleja ja toimintatapoja. Erytisopetuksen lisäresurssi hyödynnetty tehokkaasti palvelemaan ennakoivasti tuen tarpeita oppilaita/opiskelijoita. Aloitettu valmistautuminen tuen lakisääteiseen muuttumiseen.	● ● ●
2.2 Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen (kuntalaiset & kunnan työntekijät) Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojenvahvistaminen	Vahvistetaan yhteisöllisyyttä kokonaisvaltaisesti ryhmätasolta kaikkien kuntalaisten tasolle Uusien toimintatapojen pilotointi tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisessa.	Opetuspalvelut, vapaa-aikapalvelut	Kouluissa kehitetty yhteistyössä opiskeluhooltohenkilöstön kanssa yhteisöllisyyttä edistävää ryhmäytymistä. Kaikissa kouluissa annetaan suunnitelmallisesti tunnetaitokoulutusta.	● ●
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Kaikki yksiköt toimivat sisäilmaltaan turvallisissa toimitiloissa viimeistään vuonna 2028.	Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut, kansalaisopisto, kirjasto	Siilinkosken päiväkotia valmistui syksyllä 2024. Ahmon koulukeskuksen ja Siililahden koulujen rakentamishankkeet edenneet aikataulussa. Aloitettu Suinilahden ja Kasurilan koulujen tarveselvitys.	●

2.3 Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy	Uusien menetelmien käyttöönotto ja vaikiintuneiden menetelmien vaikuttavuuden seuranta Kiusaamisen määrä vähenee	Opetuspalvelut	Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä keskitytty tunnetaitojen vahvistamiseen. Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaamisen yleisyys ja puuttumisen tehokkuus säilyneet entisellä tasolla, ollen kuitenkin monilta osin paremmalla tasolla kuin Pohjois-Savossa keskimäärin.	●
2.4 Yksilön ja perheiden voimavarojen tukeminen, hyvinvointia uhkaavien riskitekijöiden minimointi ja oikea-aikainen tukeminen	Varmistetaan oppivelvollisuuden täysimääräinen toteutuminen Vahvistetaan liikunta- ja hyvinvointineuvontaa	Opetuspalvelut Liikuntapalvelut	Ilman päättötodistusta jääneiden opiskelijoiden määrä vähentynyt. Oppivelvollisuus toteutunut ilman koulupaikkamääräyksiä Yksilölähtöisen liikunta-neuvonnan palveluketju toimii. Ryhmämuotoisen neuvonnan palvelut liikuntapalveluiden toteuttamia, yhteistyötä HVA:n kanssa pyritään kehittämään.	● ●
2.4 Ennalta ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen	Ehkäisevän päihdetyön näkyvyys, henkilöstön koulutukset, yhteistyöra-kenne hyvinvointialueen kanssa	Ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä kunnan palvelualueiden kanssa	EPT tehtäväkuva yhdistetään erityisnuorisotyöhön. Ennaltaehkäisevä työ ja koulutukset vähenevät.	●
2.5 Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	Toimivat käytänteet opiskeluholloissa muuttuneessa toimintaympäristössä	Opetuspalvelut, varhaiskasvatus palvelut	HVA:n kanssa on luotu yhteisiä toimintatapoja mm. opiskeluholloilla ilta-päivässä. Haasteena HVA:n rekrytointivaikeudet	●

● = tavoite saavutettu ● = tavoite saavutettu osittain ● = tavoitetta ei ole saavutettu

Kysymyksiä

Onko palveluiden saavutettavuus tasa-arvoista eri väestöryhmille (esim. eri-ikäisille, kieliryhmille, erityisryhmille)?

Miten sivistyspalveluiden laatu ja vaikuttavuus näkyvät kuntalaisten hyvinvoinnissa?

Kuinka henkilöstön riittävyyttä edistetään varhaiskasvatuksessa, mm. sijaisuudet?

Pysyvätkö oppilasryhmien koot asetettujen tavoitteiden mukaisina?

Millä keinoin on tuettu oppilaiden hyvinvointia ja ehkäisty oppimisvajeita?

Kuinka kirjastopalvelujen tasapuolinen saatavuus varmistetaan jatkossa, jos kirjastoauto lakkautetaan?

3.3 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden talousarvion toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot toteutuivat 99,79 % ja toimintakulut 105,86 % talousarvioon verrattuna. Toimintakatteen muutos oli +19,7 % (noin -0,382 M€).

Tulosalueiden toteumat:

- **Tekninen hallinto:** Kulut toteutuivat 94,90 %, ei tuloja. Säästöjä asiantuntija- ja ulkoisissa palveluissa, ylityksiä kalustohankinnoissa.
- **Pysäköinninvalvonta:** Tuotot toteutuivat 66,63 %, kulut 92,11 %. Tuotto jäi alle tavoitteen parantuneen asiakaskäyttäytymisen vuoksi.
- **Varikko:** Tuotot toteutuivat 63,69 %, kulut 117,00 %. Ylityksiä mm. konekaluston huolloissa ja vesihuoltotarvikkeissa. Uusi kunnossapitoauto nosti kustannuksia.
- **Kuntatekniikka:** Tuotot toteutuivat 157,43 %, kulut 93,86 %. Budjettialitus johtui leudosta talvesta, odottamattomista tuloista (katutyö- ja maankaatomaksut) ja henkilöstösäästöistä.

Valtuuston tavoitteiden toteutuminen:

- **Sähköiset palvelut:** Kunnan toimitiloille otettu käyttöön sähköinen huoltopyyntöjärjestelmä.
- **Kuntalaisten osallistuminen:** Kysely liikenneturvallisuudesta, osallistumismahdollisuuksia katujen suunnittelussa.
- **Kasvuun vastaaminen:** Infran ja toimitilojen suunnittelu etenee tavoitteiden mukaisesti.
- **Esteettömyys:** Otettu huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa.
- **Kierrätys:** Hyötykäyttöä esim. koulujen purkumateriaalit maanrakentamisessa.
- **Liikenne:** Uusi kevyen liikenteen väylä rakennettiin, palautteita kerätty ja käsitelty.

Useimmat tavoitteet on saavutettu tai osittain saavutettu, ja toiminta on sopeutunut olosuhteisiin kustannustehokkaasti.

Valtuuston sitovat tavoitteet	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen 2024	Arvio
Ketterä kehittäjä				
1.2. Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Sähköisten palveluiden lisääminen	Tekninen hallinto	Kunnan toimitilojen sähköinen huoltopyyntö	●
Hyvinvoiva arki				
2.1. Kuntalaisten osallisuuden edistäminen Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Kuntalaiskyselyiden toteuttaminen kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien järjestäminen	Kuntatekniikka	v. 2024 toteutettiin kuntalaiskysely liikenneturvallisuussuunnitelmasta, kuntalaisia on kuultu esim. katujen saneerauksissa	●
Elinvoimainen ympäristö				
3.2. Väestönkasvu	Vastataan väestönkasvutavoitteeseen kun-	Kuntatekniikka toimitilat	Kaikki suunnitellut hankkeet toteutetaan	●

	nan infran ja toimitilojen (päiväkot, koulu) rakentamisella			
3.3. Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Huomioidaan esteettömyys	Kuntatekniikka	Suunnittelussa ja toteutuksessa ovat toteutuneet	●
3.4. Materiaalien kierrättäminen ja niiden hyötykäyttö	Kierrätysmateriaalien hyödyntäminen rakentamisessa	Kuntatekniikka	Yritystonttien esirakentamista on jatkettu: betoni- ja tiilimateriaalit mm. kouluista, hyvien maamassojen ohjaus hyötykäyttöön	●
3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen	Lisätään bussikatosten ja tarvittaessa bussipysäkkien määrää	Kuntatekniikka	Toteutunut suunnitellulla tavalla v. 2024: ei ollut kävely- ja pyöräilyväylien saneerauksia. Uusi yhteys rakennettiin välille Siilinjoen jkpp-silta ja Jukkalan tie.	●
Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	Rakennetaan laadukkaita ja viihtyisiä sekä kunnossapidetään kevyen liikenteen väyliä			●
Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta	Suoritetaan nopeusseuranta ja vastaanotetaan kuntalaisten palautetta		Tehtiin seuranta, palautteet kerätty vuosittaisiin, käsittely Tekltk:ssa pienissä liikenneturvallisuushankkeissa	●



= tavoite saavutettu



= tavoite saavutettu osittain



= tavoitetta ei ole saavutettu

3.4 Yhteiset palvelut

Yhteisten palveluiden toimintakulut ylittivät muutostalousarvion 0,9 prosentilla eli noin 83 000 eurolla. ICT-palveluiden toimintakulujen ylittyivät noin 125 000 eurolla. Ylitykset johtuivat mm. tietoliikennemaksujen ATK-palveluiden ennakoitua suuremmista palvelumaksujen korotuksista.

Ruokapalveluissa aterioiden raaka-ainekustannuksia saatiin pudotettua merkittävästi asiakas-tyytyväisyyden kärsimättä. Yhteisten palveluiden henkilöstökulut toteutuivat muutostalousarvion mukaisesti. Ruokapalveluiden rekrytointihaasteet toivat tuli säästöä henkilöstökuluissa, mutta resurssivajetta jouduttiin paikkaamaan vuokratyövoimalla, mikä näkyy ylityksenä palvelujen ostoissa. Talouspalveluissa palvelujen ostot Monetralta olivat hivenen ennakoitua pienemmät.

Henkilöstöpalvelut

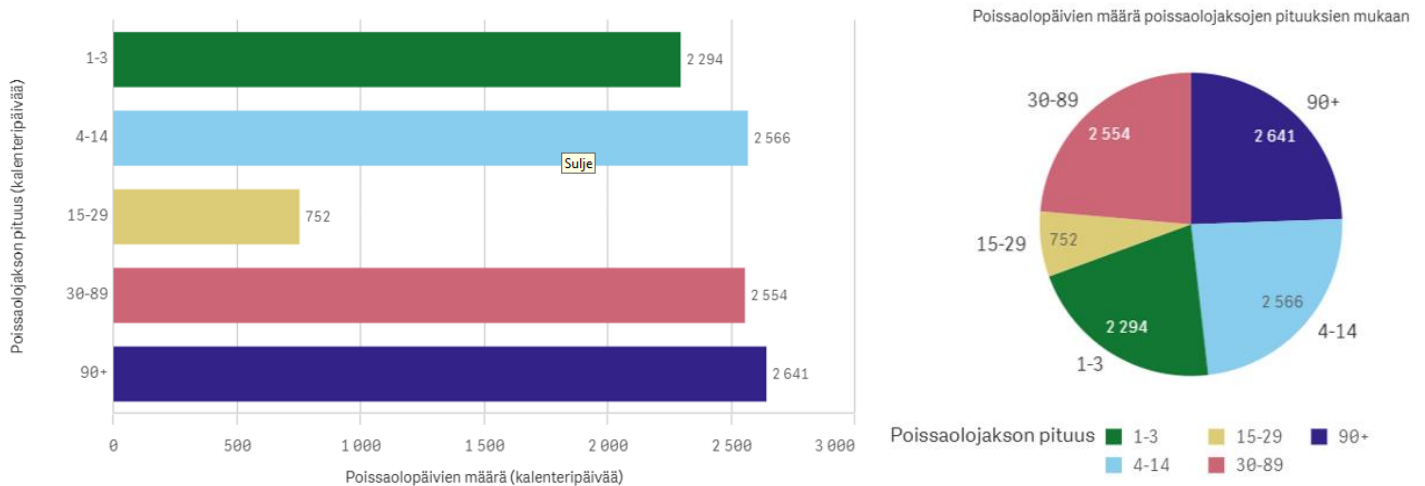
Vuonna 2024 henkilöstön määrä oli 690 henkilöä, joista vakinaisia 550 ja määräaikaista 140. Kunnan haasteena on edelleen rekrytointi sekä työpaikkojen pito- ja vetovoimaisuus.

Koronavuosien jälkeen sairauspoissaolojen kokonaismäärä laski kohden normaalitilannetta. Sairauspoissaolopäiviä oli koko organisaatiossa 11 681 kalenteripäivää, sairauspoissaoloprosentin ollessa 4,1 %. Terveysprosentti oli 29,4 % (henkilöstön määrä, jolla ei ole lainkaan sairauspoissaoloja).

Mielenterveyssyistä johtuvat sairauspoissaolot ovat edelleen laskeneet. Mielen hyvinvoinnin tukemiseksi tehty työtä jatketaan kuntastrategian mukaisesti mm. ostamalla työterveyshuollon psykiatrisen sairaanhoitajan palveluja.

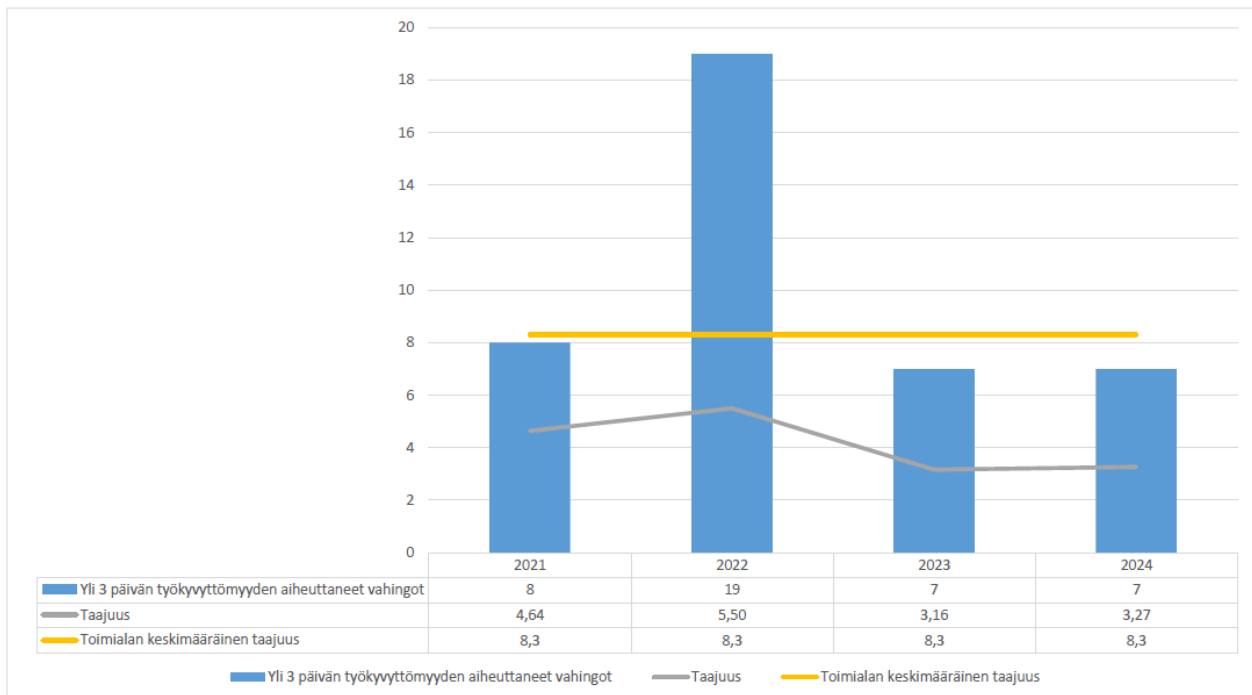
Työkykyjohtamiseen on pyritty löytämään työssä jatkamista tukevia ratkaisuja.

Pitkät poissaolot ennakoivat pitkittynyttä tai pysyvää työkyvyttömyysriskiä, joten erityisesti pitkien poissaolojen vähentämiseen on kiinnitettävä huomiota työterveysyhteistyössä.



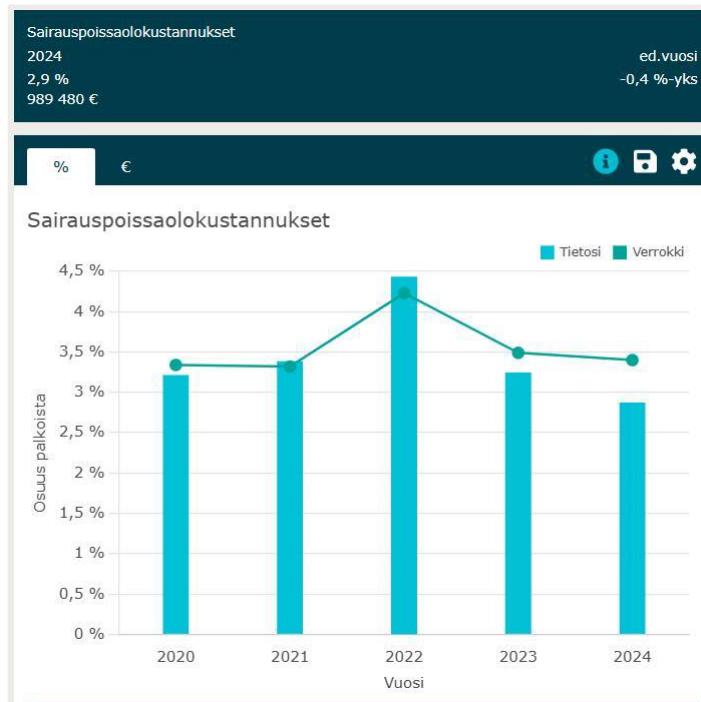
Kuva 1. Poissaolopäivien määrä poissaolojaksojen pituuksien mukaan.

Työtapaturmien poissaoloja kertyi 214 kalenteripäivää, joten asetettu tavoite, alle 250 kalenteripäivää, saavutettiin selvästi. Vuonna 2024 sattui yhteensä 98 työtapaturmaa, joista vakavia yli 30 päivän poissaoloon johtanutta tapaturmia oli yksi.



Kuva 2. Yli kolmen päivän työkyvyttömyyden aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien lukumäärä ja taajuus sekä toimialan keskimääräinen yli kolmen päivän työkyvyttömyyden aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien taajuus.

Työkyvyttömyyskustannuksista suurin osa muodostuu sairauspoissaolokustannuksista. Työkyvyttömyyden kokonaiskustannukset ovat kasvaneet ennen kaikkea lisääntyneiden sairauspoissaolojen ja kasvaneiden työterveyshuollon kustannusten myötä.

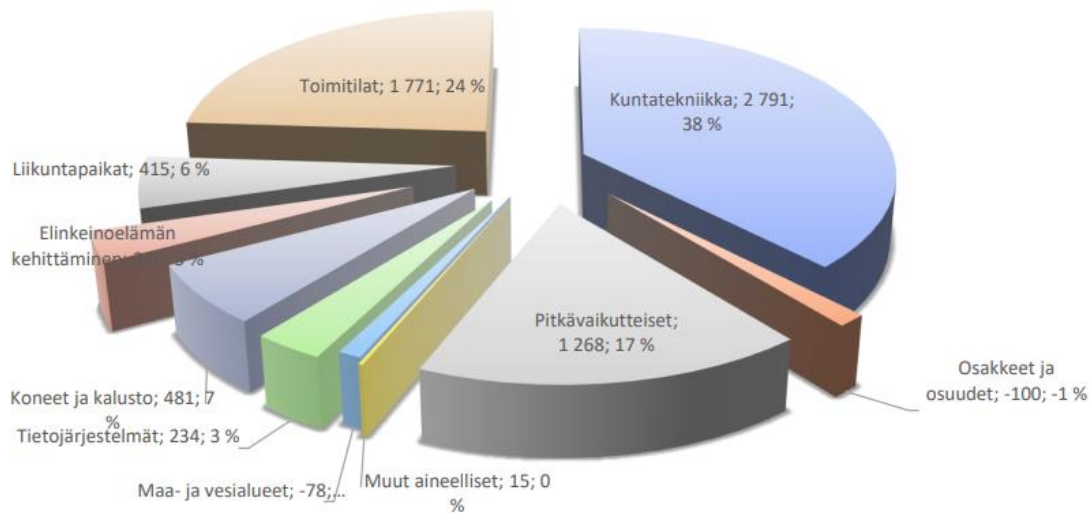


Kuva 3. Sairauspoissaolokustannukset € ja %-osuus palkkasummasta 2020–2024. Haettu Ke- van Avaintiedot -palvelusta 1.2.2024.

Kysymyksiä

Millä keinoin ja kuinka hyvin on saatu sijaisia sairaus- ym. poissaolojen ajaksi?

4. Investoinnit



Kuva 4. Nettoinvestoinnit 2024.

Investointien toteutuminen 2024

- **Bruttoinvestoinnit:** 8,170 M€
- **Käyttämättä jäi:** 2,158 M€
 - **Kunnanhallitus:** 0,762 M€ (elinkeinoelämän hankkeet + maa-alueet jäivät toteutumatta)
 - **Sivistyslautakunta:** 0,556 M€ (paloiluhalli siirtyi, säästöjä kalustohankinnoissa)
 - **Tekninen lautakunta:** 0,839 M€ (rakennukset ja kuntatekniikka, mm. Siilinkosken päiväkotia)

Merkittävimmät nettoinvestoinnit

- **Kuntatekniikka:** 2,791 M€ (katujen saneeraukset, satamatyöt, katuvalojen modernisointi).
- **Toimitilat:** 1,771 M€ (Siilinkosken päiväkotia merkittävin kohde).
- **Kunnanhallitus:** 1,775 M€ (Kumpusen kevyen liikenteen väylä, tietojärjestelmät, elinkeinokehitys).
- **Sivistyslautakunta:** 0,700 M€ (pääosin Ahmon tekonurmikenttä ja kalustohankinnat).

Investointituotot

- **Yhteensä:** 1,132 M€
 - Kuntatekniikan avustukset, pelastusaseman rahoitustuotot, elinkeinohankkeiden tulot, tonttikaupat.
- **Nettoinvestoinnit:** 7,038 M€ (331 €/asukas)
- **Vuosikate:** kattoi investoinnit.

Kysymyksiä

Vuorelan koulun kiinteistövero on sisällytetty sivistystoimen toimintamenoihin ja jatkossa näin tullaan menettelemään myös muissa elinkaarihankkeina toteuttavissa koulujen rakentamishankkeissa. Kuinka tämä vaikuttaa sivistystoimen toimintaan, kuten opetuksen järjestämiseen, luokkakokoihin ja tuntimääriin?

Elinkeinotoiminnan rakennuspaikkareservi on tällä hetkellä niukka. Mitä toimia kunta aikoo tehdä lisätäkseen yritysrakennuspaikkojen määrää?

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Toimitilojen ylläpito, laskennallisesti eriytetty taseyksikkö

Talousarvion toteutuminen

- Vastaa kunnallisten rakennusten ylläpidosta, korjauksista ja investoinneista.
- Elinkaarihankkeet käynnissä (Ahmo, Siilinlahti). Siilinkosken päiväkotia valmistui.
- Painopiste sisäilmaongelmien kokonaisvaltaisessa korjaamisessa.
- PTS-korjauksien suunnittelu aloitettu.
- PSHVA-vuokralaiset tuovat tuloja, mutta lisäävät työkuormaa.

Tavoitteiden toteutuminen

- **Terveelliset tilat:** Kuivaketju10 käytössä, korkeat laatupisteet tavoitteena (RTS-luokitus).
- **Väestönkasvuun vastaaminen:** Hankkeet valmistuneet tai käynnissä aikataulussa.

Talousarvion toteutuminen

- **Tuotot:** 101,67 % (ylitystä vuokratuotoissa)
- **Kulut:** 112,20 % (ylitykset mm. Harjamen väistötiloista, lämmityskuluista ja rahoituskustannuksista)
- **Tulos heikkeni:** lisäpoistot ja arvonalentumiset 682.750 €

Toiminta ja riskit

- Resurssit (henkilöstö ja talous)
- Kilpailukyisten tarjousten saaminen (rakennusalan suhdanne, materiaalien hinnat)
- Riskien toteutuminen: ei uusia kilpailutuksia vuonna 2024.

Valtuuston sitovat tavoitteet	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	Toteutuminen 2024	Arvio
Hyvinvoiva arki				
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Kunta toteuttaa omissa kohteissa laadukasta rakentamista	Mahdollisimman korkeat laatupisteet	Elinkaarikouluissa tavoitellaan RTS-ympäristöluokituksessa neljää tähteä, työmaalle on tehty kosteudenhallintasuunnitelma ja rakentaminen toteutetaan sääsuojan alla. Hankkeissa tehdään jatkuvaa laadunvalvontaa ja koulut toteutetaan Kuivaketju 10- toimintamallia	●
Elinvoimainen ympäristö				
3.2 Väestönkasvu	Vastataan väestönkasvutavoitteeseen kunnan infran ja toimitilojen (päiväkot, koulu) rakentamisella	Siilinkosken päiväkodin rakentaminen Ahmon koulukeskuksen ja Siililahden koulun rakentaminen	Valmistui kesällä 2024 Hankkeet käynnistyivät ja ovat aikataulussa	● ●
3.3 Toimitilojen terveellisuuden edistäminen	Kuivaketju10:n vaatimukset käytössä (ml. sääsuojan alla rakentaminen)	Toteutetaan 100 % Kuivaketju10:n vaatimusten mukaisesti.	Toteutuu kouluhankkeissa	●

6. Muut havainnot

Valtuusto hyväksyi 16.12.2024 § 48 Talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2024–2027. Kunnan taseeseen vuonna 2024 kertynyt ylijäämä 4 916 M€ on suunnitelmavuoden 2027 lopussa käytetty.

Siilinjärven kunnan talous on heikkenevä ja haavoittuva, vaikka vuoden 2024 tilinpäätös oli ylijäämäinen. Pitkän aikavälin taloussuunnitelma on raskaasti alijäämäinen, ja nykyinen taloudellinen liikkumavara on rajallinen.

Kuntien taloudellista asemaa tarkastellaan konsernikokonaisuuden perusteella.

Kriisikuntakriteerin tunnuslukujen mukaan kriisikuntakriteerit eivät vuonna 2024 Siilinjärven kunnan osalta täyttyneet. Konsernitarkastelussa rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta koskevista raja-arvoista ylittyi kuitenkin yksi: lainanhoitokatteen tunnusluku jäi alle 0,8 ollen vain 0,7.

Tunnusluku	2024	Raja-arvo	Arvio
Kunnan taseen kertynyt yli-/alijäämä	4 916 M€	0 €	●
Konsernin taseen kertynyt yli-/alijäämä per asukas	-43 €	-1000/-500 €	●
Tunnusluku	2024	Raja-arvo	Arvio
Konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde	97,5 %	80 %	●
Tuloveroprosentti	9,4 %	7,51 %	●
Lainojen ja vuokravastuiden määrä per asukas	8 100 €	8 067 € (2023)	●
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,7	0,8	●

Arviointimenettely voidaan käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa

tai, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Pohdintaa

Mitä toimia kunta voi tehdä yhteistyön kehittämiseksi hyvinvointialueen kanssa?

Miten asiakaspalautteita kerätään ja hyödynnetään kunnan toiminnan kehittämisessä eri palvelualueilla? Kuinka kyselyjen vastausprosenttia voidaan parantaa?

Tarkastuslautakunta suosittelee kunnan verkkosivujen saavutettavuuden parantamista tekstistä puheeksi -työkalua hyödyntämällä sekä verkkosivujen ja asiakirjojen tekstin erottuvuuden selkeyttämistä väri- ja fonttivalinnoilla (esim. punavihersokeus).

7. Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2024 valtuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista havainnoista ja suosituksista vastauksen kunnanhallitukselta lautakuntien käsittelyn jälkeen 30.9.2025 mennessä.

Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle. Kunnanhallitukselta pyydetään kannanotto koko arviointikertomuksen sisältöön ja vastauksista tulee selvittää, mihin konkreettisiin toimiin on ryhdytty.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajien esitykseen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnan johtoa ja koko henkilökuntaa sekä tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä.

Siilinjärvellä 12.toukokuuta 2025

Tarja Laatikainen
puheenjohtaja

Simo Lyytinen
varapuheenjohtaja

Veijo Aallosvirta
jäsen

Matti Gröhn
varajäsen

Liisa Väättäinen
jäsen

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 28 pages before this page
Dokumentet inneholder 28 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 28 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 28 sider før denne side

Detta dokument innehåller 28 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende